

BĂTRÂNII ÎNȚELEPȚI AI CERNICĂI

*Măiastră slujire a cuvintelor de viață
și lucrare spre Vederea cea față către față,
acesta este jugul cinului curăției,
platoșa de nestemate a preoției...*

Monahul Daniil (Sandu Tudor),
Acatistul..., condac 1

Pentru a înțelege personalitatea Sfântului Calinic, este important să cunoaștem epoca în care a trăit. Dar mai important este să-i cunoaștem pe oamenii sub ocrotirea cărora a crescut ca o mlădiță duhovnicească. Despre Starețul Gheorghe, îndrumătorul său spiritual, am vorbit. Dar Starețul a creat, cu multă osteneală și grijă, o adevărată pepinieră duhovnicească la Cernica, în care s-au format și alți părinți cu viață îmbunătățită, între care a crescut tânărul Calinic și pe care i-a luat ca exemplu. Mulți dintre monahii sfinți ai Cernicai s-au mutat la cer în deplină smerenie; alții sunt mai cunoscuți, pentru că faptele lor au rămas consemnate. Așa sunt stareții care au urmat îndrumătorului lor, Cuviosul Gheorghe.

După adormirea Sfântului Gheorghe, cele două obști, cea de la Cernica și cea de la Căldărușani, s-au despărțit. La Cernica a fost ales egumen părintele ieromonah **Iachint**, dar el, după puțină vreme, s-a retras din funcție și a plecat spre Muntele Athos. Auzindu-se că părintele Iachint a fost ucis de tâlhari pe drum, părinții au ales un nou stareț, în 1807, pe părintele **Timotei**.

Arhimandritul Timotei era originar din Câmpia Bărăganului, loc pe care îl părăsise din tinerețe, când venise la Cernica să-I

slujească lui Dumnezeu. Se spune că era unul dintre ucenicii cei mai iubiți ai Starețului Gheorghe. A fost călugărit în 1784, împreună cu alți 32 de frați. În 1793, e hirotonit preot. A fost numit egumen al Cernicăi atunci când Starețul Gheorghe a plecat cu o parte din obște la Căldărușani. La 1807, este ales de obște stareț. A păstrat întreaga rânduială a Cuviosului Gheorghe și, nouă ani, cât a mai trăit, a lucrat cu râvnă pentru mănăstire.

A dăruit biserica Sfântului Nicolae, care fusese grav afectată de cutremurul din 1802, și a ridicat una nouă. Se spune că bani nu avea pentru construcție, doar credință nestrămutată în mila lui Dumnezeu și în ajutorul Sfântului. Cu adevărat a fost ajutat, căci a ridicat-o, deși a rămas netencuită și pe jumătate zugrăvită până în 1822.

În 1813, din grijă pentru femeile care doreau să-și dedice viața Domnului, a clădit din temelie Schitul de maici Pasărea, pe o bucată din moșia Cernicăi, pe care a cărmuit-o până în 1816, când s-a mutat la Domnul.

După el, a fost ales ca arhimandrit ieromonahul **Dorotei**, care s-a mutat la cer în 1818.

După mutarea sa la cer, au ales părinții să le fie arhimandrit ieromonahul **Calinic**.

Un rol foarte important în formarea tânărului Calinic l-a jucat Părintele **Pimen**, duhovnicul său și al întregii obști timp de mai multe decenii. Cuviosul Pimen s-a născut în 1762 la București. La numai 22 de ani, a intrat în obștea Cuviosului Gheorghe, la Cernica. A fost cel mai iubit dintre ucenicii săi, pentru că era ascultător, blând, smerit și iubea rugăciunea. După trei ani, a fost tuns în monahism și, nu după multă vreme, a fost hirotonit diacon, apoi preot. Apoi, Starețul Gheorghe i-a dat ca ascultare să-i spovedească pe viețuitorii mănăstirii. Și a mai deprins părintele și rugăciunea inimii...

Părintele a rămas în mănăstire până în 1812, când a plecat la Muntele Athos, cu ucenicul său, Damaschin. Acolo, a trăit în

liniște și rugăciune până în 1818, când se întoarce în țară la porunca arhimandritului Dorotei, starețul Cernicăi, care, presimțindu-și plecarea din această viață, a dorit să-l lase în locul său. A fost trimis după el tânărul Calinic, prilej cu care a vizitat și el mănăstirile athonite.

După sosirea lor în țară, starețul Dorotei se mută la cer, și obștea se vede nevoită să-și aleagă alt îndrumător. Deși Dorotei sperase ca obștea să-l aleagă pe Părintele Pimen, călugării l-au ales ca stareț pe Sfântul Calinic, care era tânăr, dar iubit de toți pentru smerenia și viața sa duhovnicească. Totodată, acesta a fost un vot de încredere, pentru că Sfântul Calinic nu avea atunci decât 31 de ani.

Părintele Pimen s-a bucurat că fiul său duhovnicesc a fost ales pentru o asemenea responsabilitate. Sfântul Calinic i-a încredințat sarcina de duhovnic al obștii. Retras în ostrovul mic, Cuviosul trăia în liniște și singurătate, în rugăciune și aspre nevoiețe. Nu lipsea de la biserică nici ziua, nici noaptea, iar, în timpul rămas liber, sculpta cruciulițe de lemn, în timp ce, cu mintea, spunea rugăciunea lui Iisus.

Se spune că Starețul Calinic avea multă evlavie la părintele său duhovnic – adesea, îi cerea sfatul și nu ieșea din cuvântul său.

Părintele Pimen rămâne duhovnic până la adormirea sa, în 1831. Sfârșitul său a fost minunat. Cuviosul Calinic a lăsat mărturie că, de ziua Prorocului Iezechiel, Părintele a slujit Sfânta Liturghie și, obosit fiind, s-a așezat pe un scaun să se odihnească. I s-a arătat în vedenie un câmp frumos; acolo, ședea pe tron o împărăteasă strălucind ca soarele. Alături, stăteau Sfântul Nicolae și Starețul Gheorghe de la Cernica, sub chipul a doi bătrâni luminoși. Starețul l-a chemat:

– Fiule Pimen, vino aproape de mine!

Când s-a apropiat, i-a dat o hârtie și i-a pus o cruce pe piept, spunând:

– Până în 40 de zile, vei veni la noi, împreună cu cei scriși aici.

Desfăcând hârtia, a citit-o și a găsit, la urmă, numele Sfântului Calinic. A înțeles că o să moară nu numai el, ci și starețul și atunci a îngenuncheat în fața Maicii Domului, cea mai curată decât sclipirile soarelui, rugând-o:

– Împărăteasa lumii și a îngerilor, mă rog ție, rânduiește să mai rămână Calinic acum, fiindcă are să facă ceva bun, iar în locul lui ia pe altul!

Atunci, pe listă a fost scris numele schimonahului Nectarie.

S-a deșteptat și, înțelegând că va muri, Pimen și-a luat ucenicul, pe Damaschin, și s-a dus să-și sape mormântul. Mergea acolo în fiecare noapte, ca să-și facă canonul.

La 40 de zile după înștiințarea cerească, în seara zilei de Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul, Părintelui Pimen i s-a făcut rău. A adormit lin, după ce și-a luat rămas-bun și și-a cerut iertare de la toți.

Sfântul Calinic însuși a notat în condica veche (care acum se află la muzeul mănăstirii):

„1831, august 30. A răposat părintele Pimen, ieroschimonah, duhovnic, om cuvios, de vârstă ca la 55 de ani sau 60, de patruzeci de ani în obște, cu neamul pământean, la statul trupului de mijloc, cam oacheș, barba înspicată, mai mult albă și scurtă.

Sfârșitul i-a fost foarte minunat, că după ce și-a săpat groapa singur cu 40 de zile înainte nefiind cu nimic bolnav, sâmbătă, august 29, a slujit Sfânta Liturghie. Duminică, 30 (august), a început slujba mâneștii și ieșind din biserică, a trimis ucenicul de m-a chemat și venind la sfinția sa, mi-a spus câte ceva de-ale duhovniciei și-mi zice că i-a sosit și sfârșitul. Eu n-am crezut și așa stând de vorbă amândoi, stând în pat rezemat de perețele chiliei, mi-a zis acest cuvânt de pe urmă: «Să nu te mâhnești!» și și-a plecat capul și și-a dat Duhul.

Dumnezeu să-l odihnească și pe noi să ne ierte și să ne miluiască.

Calinic, arhim. Stareț – Cernica.”¹⁴

Astfel de oameni sfinți au trăit la Cernica, l-au înconjurat cu dragoste pe tânărul evlavios ce urma să devină sfânt, l-au îndrumat și l-au ajutat să crească duhovnicește. Dar meritul nu este numai al lor. Calinic a ales de bunăvoie și a urmat din toată inima calea binelui, a dragostei pentru Hristos, a jertfei pentru ceilalți, a necontenitei rugăciuni și a nesfârșitelor osteneli pentru mântuire.

¹⁴ Arhim. Ioanichie Bălan, *Patericul românesc, ce cuprinde viața și cuvintele unor sfinți și cuvioși părinți ce s-au nevoit în mănăstirile românești (secolele III-XX)*, tipărit cu binecuvântarea Preasfințitului dr. Casian Crăciun, Episcopul Dunării de Jos, ediția a III-a, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1998, p. 346.